

Program wychowawczo-profilaktyczny na rok szkolny 2022/2023

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny (dalej: „szkolny PWP” lub „Program”) został zredagowany w oparciu o wytyczne Centrum Edukacji Artystycznej zawarte na stronie internetowej, w zakładce „[Ramowy schemat programu wychowawczo-profilaktycznego](#)”.

Szkolny PWP został uchwalony przez Radę Pedagogiczną w dn. 09 września 2022r.

Szkolny PWP został zaopiniowany przez Radę Rodziców w dn. _____ 2022r.

Szkolny PWP został zatwierdzony przez Dyrektora Szkoły w dn. _____ 2022r.

Autorzy Programu:

1. Bujnowicz Marcin
2. Kurowska Krystyna
3. Gawron Marcelina
4. Marcinowicz-Tomanek Magdalena

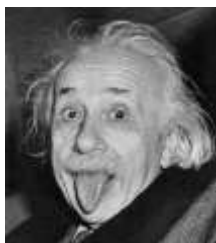
Nadzór pedagogiczny: Zawierucha Dorota – Dyrektor Szkoły

Spis treści

I. CZĘŚĆ TEORETYCZNA (trwała): Podstawy programu wychowawczo-profilaktycznego	3
1. Preambuła	3
2. Podstawy prawne	5
3. Charakterystyka szkoły i środowiska lokalnego	6
4. Misja i wizja szkoły artystycznej	7
5. Sylwetka absolwenta szkoły	8
6. Wartości ważne dla społeczności szkolnej	9
7. Powinności wychowawcze pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych	9
8. Ogólne założenia programu wychowawczo-profilaktycznego	9
Działalność wychowawcza, edukacyjna, informacyjna i profilaktyczna Szkoły w celu przeciwdziałania narkomanii i zachowaniom ryzykownym.....	11
9. Uczestnicy i realizatorzy programu wychowawczo-profilaktycznego	14
10. Model konstruowania Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego	14
II. CZĘŚĆ PRAKTYCZNA (zmienna): Plan wychowawczo-profilaktyczny na dany rok szkolny.....	16
1. Wnioski z ewaluacji programu z poprzedniego roku szkolnego 2021/2022	16
Sprawozdanie z realizacji założeń programu profilaktyczno-wychowawczego w roku szkolnym 2021/2022.....	16
Koncepcja funkcjonowania i rozwoju Państwowej Szkoły Muzycznej I i II st. im. Mieczysława Karłowicza w Katowicach na lata 2022-27 autorstwa Dyrektora Szkoły Doroty Zawieruchy – fragment dotyczący działań wychowawczych i opiekuńczych	18
System kompleksowego wsparcia psychologicznego członków społeczności szkolnej	20
2. Priorytety wychowawczo-profilaktyczne CEA i kierunki realizacji polityki oświatowej MEiN na br. szkolny 2022/2023	21
Rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne CEA w roku ubiegłym 2021/2022:	21
Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku ubiegłym 2021/2022	22
Rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne CEA na nowy rok szkolny 2022/2023:	23
Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w nowym roku szkolnym 2022/2023:	24
3. Diagnoza aktualnych POTRZEB rozwojowych Uczniów i ZAGROŻEŃ szkoły	24
Czynniki ryzyka	25
Czynniki chroniące	25
4. Wynikające z dokonanej diagnozy cele ogólne i szczegółowe planu wychowawczo-profilaktycznego na br. szkolny 2022/2023	28
6. Plan ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego do wykonania na koniec roku szkolnego 2022/2023	28

I. CZĘŚĆ TEORETYCZNA (trwała): Podstawy programu wychowawczo-profilaktycznego

1. Preambuła

„Szkoła powinna dążyć do tego, byś młody człowiek opuszczał ją jako harmonijna osobowość, a nie jako specjalista.”

„Nauka w szkołach powinna być prowadzona w taki sposób, aby uczniowie uważali ją za cenny dar, a nie za ciężki obowiązek.”

„Jedynym rozsądnym sposobem wychowania jest oddziaływanie własnym dobrym przykładem, a jeśli nie można inaczej – odstrasżającym przykładem. ”

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny (dalej: Program lub PWP) realizowany w Państwowej Szkole Muzycznej I i II st. im. Mieczysława Karłowicza w Katowicach (dalej: **Szkoła** lub **Karłowicz**)

opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy i wizji rozwoju szkoły na lata 20022-2027. Treści szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły, w tym warunkami

i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego (Rozdział VI Statutu: „Wewnątrzszkolny system oceniania”). Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych Szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej Karłowicza oparta na założeniu, że **WYCHOWANIE** jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa.

Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. **WYCHOWANIE** rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. **PROCES WYCHOWANIA** jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu **PROFILAKTYKI PROBLEMÓW** dzieci i młodzieży.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia artystycznego, uwzględniając kierunki i formy **ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH**, których uzupełnieniem są **DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE** skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy aktualnych potrzeb i zagrożeń (pkt II.3) w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

1. wyników ewaluacji (np. wewnętrznej, zewnętrznej),
2. wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,

3. ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego
w roku szkolnym 2021/2022,
4. wniosków i analiz (np. wnioski z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych itd.),
5. innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły
 - o **WIZJA ROZWOJU szkoły** na lata 2022-2027, opracowana przez Dyrektora Szkoły;
 - o **roczny PLAN PRACY** szkoły;
 - o **roczny PLAN NADZORU PEDAGOGICZNEGO**;
 - o uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców.

Podstawowym CELEM REALIZACJI Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest **wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju** oraz **zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym**.

Ważnym elementem realizacji Programu jest **kultywowanie 75-letniej tradycji i ceremoniału Szkoły**.

Podstawowe ZASADY REALIZACJI Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

1. powszechną znajomość założeń Programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników Szkoły,
2. zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności Karłowicza i współpracę w realizacji zadań określonych w Programie,
3. respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności Karłowicza oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada pedagogiczna, rada rodziców, samorząd uczniowski),
4. współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (m.in. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
5. współodpowiedzialność za efekty realizacji Programu,
6. inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki) ...
 - o plan pracy samorządu uczniowskiego,
 - o (...).

2. Podstawy prawne

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
 2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
 3. Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tj.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1762 , z 2022 r. poz. 935, 1116, 1700, 1730).
 4. Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1915 , z 2022 r. poz. 583, 1116 1700 , 1730).
 5. USTAWA z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 oraz z 2022 r. poz. 655, 1079, 1116, 1383, 1700 i 1730).
 6. Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 r. poz. , 2469, z 2022 r. poz. 24, 218, 1700).
 7. Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj.: Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 , z 2021 r. poz. 2469, z 2022 r. poz. 763, 764 , 1700).
 8. Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tj.: Dz.U. z 2018 r. poz. 1446 ze zm.).
 9. Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 sierpnia 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2020 poz. 1449);
 - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2018 poz. 214).
 10. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w **roku szkolnym 2022/2023**.
 11. Rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne CEA na **rok 2022/2023**.
 12. „Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych – tryb pełny stacjonarny” – zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19.
 13. Statut Szkoły – Państwowej Szkoły Muzycznej I i II st. im. Mieczysława Karłowicza w Katowicach, uchwalony przez Radę Pedagogiczną w dn. **13 kwietnia 2022 r.**
 14. Procedury i wytyczne CEA i MEiN:
 1. Procedury postępowania w sytuacjach zagrożeń w szkołach artystycznych wg wytycznych Centrum Edukacji Artystycznej.
 2. Zalecenia i wytyczne Ministerstwa Edukacji i Nauki w ramach programu „Bezpieczna Szkoła”.
 3. „**Kierunki pozytywnych zmian**” – procedury postępowania w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu dzieci i młodzieży, opracowane przez Fundację „Instytut Edukacji Pozytywnej”
- Ponadto wykorzystano:
15. Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „*Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego*” – sporządzony na zlecenie MEiN (oparty na wynikach badań wśród uczniów, rodziców, nauczycieli w okresie kwiecień 2020 – styczeń 2021).
 16. Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „*Mapa czynników ryzyka i chroniących młodzież przed zachowaniami ryzykownymi*” – raport I z badań NPZ.XI_17.2017.
 17. **WIZJA ROZWOJU PSM I i II st. im. M. Karłowicza** w Katowicach na lata 2022-2027.

3. Charakterystyka szkoły i środowiska lokalnego

[**dewiza**] Państwowa Szkoła Muzyczna I i II st. im. Mieczysława Karłowicza we wrześniu 2021 roku rozpoczęła 75 rok swojej działalności. Nasza dewiza: **NAJWAŻNIEJSI SĄ LUDZIE**, a „Karłowicz” to wyjątkowa społeczność szkolna – nauczyciele, pracownicy, uczniowie, absolwenci, rodzice i opiekunowie. **TO NAJWIĘKSZA WARTOŚĆ SZKOŁY!**

[**patron Karłowicz**] Karłowicz – **piękne nazwisko, fascynujący artysta, tajemnicza osobowość, poruszająca muzyka ...** To wszystko mieściło się również w nazwie, jaką przyjęła u samego zarania placówka pod Jego wezwaniem. Środowiskowa frazeologia dawno już i dobitnie potwierdziła potocznym skrótem myślowym znamienity ewenement, jakim jest stosowanie nazwiska Kompozytora jako *synonimu* i logo Szkoły; o innych szkołach mówi się jako o „Liceum” albo „Bytomiu”, czy o „Pe-eS-eMie”, a jedynie o nas powiada się: „**Karłowicz**” i tylko nas zwą „**Karłowiczanami**”, czemu wielce jesteśmy radzi.

[**tożsamość – WARTOŚCI i TRADYCJA**] Imię Patrona, które tak silnie akcentujemy, kształtuje całą naszą „rodzinę” Karłowiczowską, co znajduje piękne potwierdzenie we wspomnieniach dawnych Profesorów i Absolwentów, a czego doznajemy tylekroć we współpracy z naszymi Przyjaciółmi i Partnerami w **budowaniu wartości** i coraz to nowych **warstw wspólnej Tradycji**.

[**przyszłość**] Możemy zatem – z ufnością – śmiało powierzyć się Przyszłości, gdyż mocne są podstawy, aby sądzić, że **magia „Szkoły innej niż wszystkie”**, jak głosi niebezpiepodstawnie **nasza misja**, oraz genius loci owego gmachu i miejsca kulturowego przy ulicy Teatralnej 16 pozostanie walorem trwałym, gdyż unosi się nad nim, inspiruje, czuwa jakże obligujące imię, wektor, znak: **Karłowicz**.

[**charakterystyka**] Zgodnie z **ramowymi planami nauczania** zatwierdzonymi przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego nauka prowadzona jest:

- w Szkole I stopnia**
- a. w cyklu 6-letnim w specjalnościach: fortepian, akordeon, skrzypce, altówka (od września roku 2022), wiolonczela, kontrabas, gitara, flet, obój, klarnet, fagot, saksofon, trąbka, róg, puzon, perkusja;
 - b. w cyklu 4-letnim w specjalnościach: fortepian, organy, akordeon, skrzypce, altówka, wiolonczela, kontrabas, gitara, flet, obój, fagot, klarnet, saksofon, trąbka, róg, puzon, perkusja;
- w Szkole II stopnia**
- c. w cyklu 6-letnim w specjalnościach jak w Szkole I stopnia oraz: tuba, saksofon jazzowy (do wygaszenia w roku szkolnym 2022/23);
 - d. w cyklu 4-letnim w specjalnościach: wokalistyka, wokalistyka jazzowa, saksofon jazzowy, fortepian jazzowy, kontrabas jazzowy, perkusja jazzowa (od września roku 2022).

[**ceremoniał szkolny**] Opisany w Rozdziale IX Statutu Szkoły.

[**kooperacja**] Szkoła współpracuje z większością znaczących katowickich instytucji kultury i nauki: Akademią Muzyczną, Uniwersytetem Śląskim, Narodową Orkiestrą Symfoniczną Polskiego Radia, Filharmonią Śląską, Muzeum Śląskim, Teatrem Śląskim, Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. Krystyny Bochenek i szeregiem innych. Ta współpraca rozszerza zakres dydaktyki i otwiera możliwość realizacji interesujących projektów edukacyjnych.

4. Misja i wizja szkoły artystycznej

Szkoła inna niż wszystkie

MISJA:

W „Karłowiczu” – **szkole wielkich różnorodności** – stwarzamy możliwości rozwoju (uczniom, nauczycielom, rodzicom, absolwentom, szkole, środowisku, sobie).

Tworzymy „szkołę naszych pragnień”

WIZJA:

„Karłowicz” to pragnienie realizacji naszych potrzeb życiowych. To ogromna chęć **posiadania** (wiedzy, umiejętności), **doznawania** (emocji, doświadczeń) lub **zrobienia czegoś**.

[Ze Statutu Szkoły z dn. 21 października 1993 r. z późniejszymi zmianami - § 4 Misja Szkoły]:

Szkoła inna niż wszystkie

Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia imienia Mieczysława Karłowicza w Katowicach jest placówką edukacyjną, dydaktyczno-wychowawczą kształcącą dzieci i młodzież w zakresie muzyki. Obowiązujący tu program nauczania jest spójny ze standardami ogólnopolskimi i podlega stałej weryfikacji ze strony organu założycielskiego, którym jest Ministerstwo do spraw kultury – organ Rządu Polskiego.

Szkoła rozbudza wiedzę i umiejętności artystyczne w stopniu umożliwiającym samodzielną działalność lub kontynuację nauki na szczeblu wyższym.

Społeczność szkoły inicjuje, organizuje i uczestniczy w koncertach, akcjach i projektach otwartych na społeczność lokalną i propagujących wiedzę muzyczną. Szczególne miejsce zajmują działania integracyjne na rzecz środowisk specjalnej troski.

Ważnym elementem podejmowanych działań jest sięganie do tradycji i współczesności muzycznej w stałym porozumieniu i współdziałaniu z instytucjami kultury w regionie.

Szkoła inna niż wszystkie jaką budują powyższe działania, ma zatem wpisany w swoją **misję**, obok wysokiego poziomu dydaktyki muzycznej, istotny cel równoległy. Stanowi go **silna obecność w środowisku**, osiągnąta poprzez postawę poszukującą, przyjazną dla wychowanków i dla szerszego otoczenia.

5. Sylwetka absolwenta szkoły

Uczymy się nie dla szkoły, lecz dla życia.

NON
SCHOLAE,
SED VITAE
DISCIMUS.

„Karłowiczanin” – uczeń:

Dba o własny rozwój ⁽¹⁾ artystyczny, ⁽²⁾ osobowy i ⁽³⁾ społeczny.

„Karłowiczanin” – absolwent:

1. **Dojrzały student / dorosły;** przygotowany do kolejnego etapu kształcenia artystycznego, nauki w szkolnictwie artystycznym II stopnia lub w szkolnictwie wyższym;
2. **Zawodowy artysta-muzyk / profesjonalista;**
3. **Wartościowy i zrównoważany człowiek;**
4. **Elastyczny, kreatywny i odpowiedzialny pracownik;**

Dążeniem Szkoły jest przygotowanie uczniów do **efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym** oraz **podejmowania samodzielnych decyzji** w poczuciu **odpowiedzialności za własny rozwój**.

Uczeń kończący Szkołę, w obszarze **2. Zawodowy Artysta-Muzyk** posiada następujące cechy:

- wrażliwość artystyczna,
- możliwości twórcze i odtwórcze sztuki będącej przedmiotem nauczania,
- umiejętność zaprezentowania własnych dokonań artystycznych,
- obycie estradowe,

Uczeń kończący Szkołę, w obszarze **3. Wartościowy i zrównoważany człowiek** posiada cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz wartości i tradycje Szkoły,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi,
- szanuje potrzeby innych, jest odpowiedzialny za siebie i innych, jest chętny do niesienia pomocy,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego, jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego,
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień behawioralnych),
- jest odporny na niepowodzenia,
- inne (ważne z perspektywy przyjętych wartości oraz celów wychowawczych i profilaktycznych Karłowicza).

6. Wartości ważne dla społeczności szkolnej

WARTOŚCI:	WARTOŚĆ:	wszystko, co jest pożądane, godne i cenne dla Szkoły i Karłowiczan; to, co stanowi cel naszych dążeń;
	1. ZAMIŁOWANIE i SZACUNEK do kultury i sztuki.	
	2. SAMOREALIZACJA poprzez aktywność artystyczną.	
	3. TROSKA O RELACJE /m.in. efektywne komunikowanie się/.	
	4. WSPÓŁPRACA i ZESPOŁOWOŚĆ /m.in. team spirit, współdziałanie/.	
	5. WSPIERANIE i POMOC /m.in. w trudnościach i kryzysach/.	

7. Powinności wychowawcze pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych

1. budowanie dobrej atmosfery podczas zajęć;
2. dbanie o poprawną komunikację interpersonalną z uczniem i jego rodzicami;
3. wspieranie ucznia w rozwoju osobistym i artystycznym poprzez pozytywne motywowanie;
4. modelowanie ucznia swoim własnym zachowaniem i postawą;
5. chronienie Ucznia przed zachowaniami ryzykownymi;
6. udzielanie pomocy w sytuacjach kryzysowych;
7. posiadanie pełnej wiedzy o specjalnych potrzebach edukacyjnych Ucznia;
8. wykazywanie się umiejętnością dostosowania metod pracy artystycznej do potrzeb i możliwości ucznia.

Pracownicy niepedagogiczni: zainteresowanie i zaangażowanie w Uczniów i Rodziców.

8. Ogólne założenia programu wychowawczo-profilaktycznego

Obszar DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH, podejmowanych wobec uczniów PSM I II st. im. M. Karłowicza w Katowicach, dotyczy wspomagania ich rozwoju w takich sferach jak:

- **(a) sfera rozwoju artystycznego** – polega na wspieraniu osobowości twórczej, otwartości na nowe doświadczenia, ciekawości poznawczej, motywacji do aktywności artystycznej oraz umiejętności przeżywania sukcesów i porażek;
- **(b) sfera rozwoju psychicznego (poznawczego i emocjonalnego)** – polega na wspieraniu procesu percepcji / kreowania / odtwarzania materiału sztuki muzycznej, wspomaganiu uczniów w radzeniu sobie z treścią i oceną artystyczną, na budowaniu odporności psychicznej oraz dbałości o higienę zdrowia psychicznego;
- **(c) sfera rozwoju społecznego** – polega na rozwijaniu i wzmacnianiu postaw kulturotwórczych, obywatelskich, ekologicznych i prospołecznych (np. działalność wolontariacka);
- **(d) sfera rozwoju duchowego** – polega na promowaniu wartości indywidualnych i etycznych, w tym budowanie konstruktywnego systemu wartości, docenianie zdrowia i poczucia sensu życia.

Obszar DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH, podejmowanych w PSM I II st. im. M. Karłowicza wobec uczniów i innych członków społeczności szkolnej, realizuje się poprzez:

- **(a) wspomaganie rozwoju fizycznego uczniów** – propagowanie postaw prozdrowotnych, rehabilitacji ruchowej oraz higieny zdrowia fizycznego *szczególnie podczas gry na instrumencie czy śpiewu*;
- **(b) profilaktykę zagrożeń** – minimalizowanie ryzyka uzależnień od substancji psychoaktywnych, cyberprzemocy oraz przemocy w rodzinie, a także zwiększanie zakresu działań służących budowaniu poczucia bezpieczeństwa w szkole *oraz na estradzie*;
- **(c) realizację pomocy psychologiczno-pedagogicznej** – dostosowywanie wymagań edukacyjnych dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i z niepełnosprawnością (na podstawie opinii i/lub orzeczeń poradni psychologiczno-pedagogicznych), prowadzenie szkolnego poradnictwa psychologicznego i pedagogicznego, realizowanie procedury „Niebieska Karta” w przypadku uczniów doświadczających przemocy fizycznej lub psychicznej;
- **(d) pedagogizację rodziców** – organizowanie spotkań wspierających rodzicielskie i wychowawcze kompetencje, zwłaszcza *w kontakcie z dzieckiem wybitnie uzdolnionym oraz o zwiększonej wrażliwości i emocjonalności*;
- **(e) rozwijanie kompetencji psychologicznych i wychowawczych nauczycieli** – organizowanie szkoleniowych rad pedagogicznych, warsztatów wzmacniających kompetencje psychologiczne, wychowawcze, profilaktyczne (również w zakresie interwencji kryzysowej i działań postwencyjnych) wśród nauczycieli.

W **danym roku szkolnym** realizuje się w szczególności te obszary, na które wskazują:

- **priorytety CEA** na bieżący rok szkolny;
- wnioski z **ewaluacji programu W-P** zrealizowanego w ubiegłym roku szkolnym;
- wnioski z **diagnozy środowiska szkolnego** wykonanej w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia RS.

Działalność wychowawcza, edukacyjna, informacyjna i profilaktyczna Szkoły w celu przeciwdziałania narkomanii i zachowaniom ryzykownym

Szkoła prowadzi systematyczną **działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną** wśród **uczniów (U)**, ich **rodziców lub opiekunów (R)** oraz **nauczycieli (N)** i **pracowników niepedagogicznych (PnP)** Szkoły w celu **przeciwdziałania narkomanii i pojawieniu się zachowań ryzykownych**.

Rodzaj działaln.	Cele działalności	Obejmuje w szczególności
1. Działalność wychowawcza	- Prowadzenie działań z zakresu promocji zdrowia. - Wspomaganie U w jego rozwoju ukierunkowanym na <u>osiągnięcie pełnej dojrzałości</u> w sferze: 1) fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez U wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych; 2) psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności; 3) społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych; 4) aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia	- współpraca z R w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia; - kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu; - wzmacnianie wśród U więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną; - kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji U i N oraz N i R, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami i N; - doskonalenie umiejętności N w zakresie budowania podmiotowych relacji z U oraz ich R oraz warsztatowej pracy z grupą U; - wzmacnianie kompetencji wychowawczych N oraz R; - kształtowanie u U postaw prospołecznych, w tym przez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu U w życiu społecznym oraz zaangażowaniu w działalność podmiotów¹; - wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.
2. Działalność edukacyjna	Stałe poszerzanie i ugruntowywanie wiedzy i umiejętności u U, ich R, N z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.	- poszerzenie wiedzy R, N nt. prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego Dz. i Mł., rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji (§ 1 ust. 2)*, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach; - rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych U; - kształtowanie u U umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji; - kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie U w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;

¹ Podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 1 i art. 86 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910 i 1378), zwanej dalej „ustawą – Prawo oświatowe”

Rodzaj działaln.	Cele działalności	Obejmuje w szczególności
		5) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji N w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji (§ 1 ust. 2)* oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej; 6) doskonalenie kompetencji N w zakresie profilaktyki używania środków i substancji (§ 1 ust. 2)*, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego
3. Działalność informacyjna	Dostarczanie rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków i substancji (§ 1 ust. 2), skierowanych do U oraz ich R, a także N oraz PnP szkoły.	1) dostarczenie aktualnych informacji N i R na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków i substancji (§ 1 ust. 2)*; 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla U, ich R w przypadku używania środków i substancji (§ 1 ust. 2)*; 3) przekazanie informacji U, ich R oraz N na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii; 4) informowanie U oraz ich R o obowiązujących procedurach postępowania N oraz o metodach współpracy Szkoły z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.
4. Działalność profilaktyczna	Polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej. profilaktyka uniwersalna – wspiera wszystkich U w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmuje działania, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji (§ 1 ust. 2); profilaktyka selektywna – wspiera U, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych; profilaktyka wskazująca – wspiera U, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji (§ 1 ust. 2), lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.	1) realizowanie wśród U oraz ich R dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych programów zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2365 oraz z 2020 r. poz. 322); dobór odpowiedniego programu uzależnia się od celu profilaktycznego, który wynika z uprzednio przeprowadzonej DIAGNOZY (aktualnych potrzeb uczniów i zagrożeń – pkt. II.3 Programu – przyp. red.); 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej; 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji (§ 1 ust. 2)*, przez U, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych; 4) doskonalenie zawodowe N w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez U zachowań ryzykownych;

Rodzaj działań.	Cele działalności	Obejmuje w szczególności
		5) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny , o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy – Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków i substancji (§ 1 ust. 2)*.

*(§ 1 ust. 2) – środki odurzające, substancje psychotropowych, środki zastępcze, nowe substancje psychoaktywne;

9. Uczestnicy i realizatorzy programu wychowawczo-profilaktycznego

Społeczność szkolna – Karłowiczanie

U	uczniowie
A	absolwenci
N	nauczyciele (obecni, byli), wychowawcy, opiekunowie
R	rodzice i opiekunowie prawni
PnP	pracownicy niepedagogiczni (obecni, byli)

Wszyscy członkowie społeczności szkolnej angażują się zarówno w **proces tworzenia**, jak i **proces realizacji** szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

10. Model konstruowania Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

Opracowany model konstruowania programu wychowawczo-profilaktycznego jest propozycją wynikającą bezpośrednio z przepisów prawa oraz specyfiki pracy w szkołach artystycznych. Realizacja kolejnych kroków Modelu sprzyja aktywizacji wszystkich nauczycieli, do współtworzenia i realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego w procesie dydaktyczno-wychowawczym.

Krok 1 – POWOŁANIE ZESPOŁU DS. SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZOPROFILAKTYCZNEGO

– dyrektor szkoły powołuje **Zespół ds. szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego**, którego celem jest opracowanie programu na bieżący rok szkolny. Rekomenduje się, aby w skład Zespołu weszli:

- nauczyciele reprezentujący różne specjalności, w tym nauczyciele realizujący zajęcia indywidualne, grupowe oraz zespołowe / międzyklasowe, •• specjaliści szkolni (jeśli są w szkole zatrudnieni).

Rekomenduje też, aby w każdym roku szkolnym Zespół tworzyli inni nauczyciele, tak by praca nad Programem stała się doświadczeniem możliwie największej liczby nauczycieli.

Zespół przeprowadza **diagnozę szkolną** wśród wszystkich lub wybranych członków szkolnej społeczności (w zależności od bieżących potrzeb szkoły) do **30 dnia od rozpoczęcia roku szkolnego**.

Celem diagnozy jest zweryfikowanie aktualnych potrzeb i bieżących problemów uczniów, które docelowo należy minimalizować dzięki prowadzeniu różnorodnych aktywności w ramach programu wychowawczo-profilaktycznego. **Drugim celem** jest diagnozowanie mocnych stron, możliwości i zasobów osobistych uczniów w celu systemowego wsparcia ich zdrowia psychicznego, które także wymaga wzmocnienia w ramach oddziaływań wychowawczych. Pod koniec roku szkolnego Zespół wykonuje **(auto)ewaluację** Programu, czyli działania weryfikujące efektywność jego realizacji. Wnioski z ewaluacji stanowią jeden z elementów konstruowania Programu w kolejnym roku szkolnym.

W celu opracowania **harmonogramu** programu wychowawczo-profilaktycznego Zespół rozpoznaje również rekomendacje CEA na bieżący rok szkolny oraz wnioski nauczycieli i kierowników sekcji / liderów grup przedmiotowych.

Krok 2 – ZEBRANIA SEKCJI / GRUP PRZEDMIOTOWYCH

– podczas **zebrań nauczycieli w ramach sekcji**, specjalności artystycznych czy grup zajęciowych, należy poświęcić czas na zweryfikowanie występowania ewentualnych trudności natury wychowawczo-profilaktycznej wśród wybranych uczniów;

Krok 3 – KIEROWNIK SEKCJI / LIDER GRUPY NAUCZYCIELI

– w przypadku rozpoznania przez nauczycieli występowania trudności natury wychowawczo-profilaktycznej, **kierownik sekcji / lider grupy** nauczycieli opracowuje główne problemy wychowawczo-profilaktyczne sekcji, które przekazuje **Zespołowi ds. szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego**;

Krok 4 – ZESPÓŁ DS. SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO –

na podstawie: a) **diagnozy aktualnych potrzeb rozwojowych Ucznia i zagrożeń szkolnych**,

b) rekomendacji CEA i MEiN na br. szkolny,

c) wniosków i analiz otrzymywanych od kierowników sekcji / liderów grup nauczycieli
(lub np. wnioski z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych itd.),

d) wyników ewaluacji (np. wewnętrznej, zewnętrznej),

e) wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,

f) ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w latach ubiegłych,

g) innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (jak: wieloletnia **WIZJA ROZWOJU** szkoły; roczny **PLAN PRACY** szkoły; **roczny PLAN NADZORU PEDAGOGICZNEGO**; uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców) –

– Zespół opracowuje **harmonogram** szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego na br. szkolny;

Krok 5 – PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY SZKOŁY

– opracowany przez Zespół, uchwalany jest przez Radę Rodziców i/lub Radę Pedagogiczną.

Konsekwentne wprowadzanie w „Karłowiczu” zaproponowanego modelu spowoduje, iż program wychowawczo-profilaktyczny nie będzie teoretycznym konstruktem działań pozorowanych, lecz świadomie opracowanym harmonogramem praktycznych działań odpowiadających na realne problemy zdiagnozowane w Naszej szkole artystycznej.

II. CZĘŚĆ PRAKTYCZNA (zmienna): Plan wychowawczo-profilaktyczny na dany rok szkolny

1. Wnioski z ewaluacji programu z poprzedniego roku szkolnego 2021/2022

Cel roku 2020/2021:	problemy związane ze zdalnym nauczaniem
Cel roku 2021/2022:	aktywizowanie Uczniów
Cel roku 2022/2023:	wsparcie psychologiczno-pedagogiczne

Sprawozdanie z realizacji założeń programu profilaktyczno-wychowawczego w roku szkolnym 2021/2022

W bieżącym roku szkolnym szczególny nacisk pedagogiczno-wychowawczy położony został na **sposoby aktywizowania uczniów** po trudnym i wymagającym czasie izolacji i zdalnego nauczania, w związku z pandemią COVID-19.

Celem wszelkich podejmowanych działań, zgodnych ze wskazaniami i priorytetami, opracowywanymi corocznie przez organ nadrzędny – CEA, jest wszechstronny, całościowy rozwój ucznia, poczynając od rozpoczęcia nauki, aż po podążającego dalszą drogą życiową absolwenta szkoły II stopnia. Czas pomiędzy tymi wydarzeniami, to czas dla szkoły, czas maksymalnego wykorzystania potencjału dydaktyczno-wychowawczego w kształtowaniu twórczej sylwetki i wydobywaniu wszelkich **pozytywnych cech osobowościowych** przychodzącego do „Karłowicza” dziecka. Zaufanie jakim zostaliśmy obdarzeni przez ucznia i jego opiekunów, powinno zaowocować poprowadzeniem go ku dojrzałości do podejmowania niezależnych, właściwych, zgodnych z pragnieniami, decyzji dorosłego człowieka. Podjęte działania koncentrowały się w tym roku szkolnym na uzyskaniu odpowiedzi, **w jaki sposób możemy pomóc młodym ludziom** – uczniom naszej Szkoły – w skutecznym, bezpiecznym wyzwoleniu całego swojego potencjału twórczego, zdolności organizacyjnych, talentów – także pozamuzycznych, innymi słowy – czynników wspomagających ich całościowy harmonijny rozwój i trudny etap wchodzenia w dorosłość w warunkach zmniejszonego poczucia bezpieczeństwa i narastającego kryzysu systemu wartości uznawanych przez długi czas za nienaruszalne.

Rok Jubileuszu 75-lecia Szkoły i związane z nim uroczyste wydarzenia koncertowe, pozwoliły na nowo dostrzec i docenić wartość podejmowanych różnorodnych przedsięwzięć w kontekście wielkiej satysfakcji i zadowolenia zarówno uczniów – złożonego wysiłku i codziennego trudu, koniecznego do osiągnięcia zamierzonego celu, nauczycieli – z widocznych efektów niełatwej, żmudnej i wyczerpującej pracy i rodziców – dostrzegających sens wspierania wysiłku dziecka, a niejednokrotnie dopiero odkrywających wielowymiarowość możliwości realizacji zainteresowań dziecka.

Zachęcanie i motywowanie uczniów do aktywności i podejmowania inicjatyw, znalazło w roku jubileuszowym odzwierciedlenie w szeregu szkolnych imprez: świątecznym koncercie Sekcji Jazzu, w Sekcji Smyczków – Konkursie Pięknej Frazy, Konkursie Harmonicznym i Kompozytorskim (na kompozycję jazzową). Kontynuacją pozaszkolnych występów był koncert w Hospicjum „Cordis”, stanowiący niewątpliwie sam w sobie swoistą „lekcję życia” dla młodych ludzi. Uczniowie naszej Szkoły nie pozostają obojętni również w obliczu dramatycznych wydarzeń społecznych, czego wyrazem była organizacja „Koncertu Pomocy Ukrainie”, a także kiermasz ciast, z którego dochód przeznaczony został na leczenie 2-letniej Marianki. Kolejny już raz Społeczność Szkolna wspomogła darami oraz zbiórką pieniężną Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt. Za każdym z tych wydarzeń stoją konkretni

nauczyciele, mocno zaangażowani w życie Szkoły, z pasją organizujący i włączający młodzież w realizację konkretnych przedsięwzięć. Sukcesem zakończyło się powierzenie strony technicznej obsługi koncertów samej młodzieży, zgodnie z ich zainteresowaniami. Wyzwaniem w zakresie profilaktyki i monitorowania różnorodnych zagrożeń, jest organizowanie pomocy psychologicznej dla uczniów zmagających się z różnorakimi problemami i osobistymi obciążeniami. Otwarte pozostaje tu pole działania dla wszystkich struktur organizacyjnych Szkoły, w tym Zespołu ds. Profilaktyki i Wychowania.

Podsumowaniem podjętych w roku szkolnym 2021/2022 inicjatyw, był niewątpliwie Koncert Jubileuszowy w Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach, który, jak w soczewce, skupił wszelkie osiągnięcia dydaktyczne Szkoły – występy solistyczne uczniów, absolwentów i pedagogów, występy chóralskie i orkiestrowe. Wydarzeniem godnym podkreślenia, była towarzysząca Koncercowi w Akademii Muzycznej, sprzedaż przez uczniów, we współpracy z Radą Rodziców, jubileuszowych filizanek i toreb, z przeznaczeniem części uzyskanego dochodu na potrzeby Samorządu Uczniowskiego.

W swojej trosce o dobro i właściwy dalszy profil dydaktyczno-wychowawczy Szkoły, nie ustaje Dyrekcja i Zespół Kierowniczy Szkoły, wraz z współpracującymi wszystkimi jednostkami pomocniczymi Szkoły, **organizując szkolenia wewnętrzne** – np. Warsztaty dotyczące prawidłowej emisji głosu – prowadzone przez prof. Elżbietę Grodzką-Łopuszyńską i umożliwiając zewnętrzne doskonalenie zawodowe kadry pedagogicznej, podnosząc tym samym poziom przygotowania nauczycieli do mierzenia się z wszystkimi aktualnymi problemami szkolnictwa artystycznego i nie tylko.

Zespół ds. Profilaktyki i Wychowania podczas końcowego spotkania **dnia 24. czerwca 2022 roku**, sformułował, na podstawie podjętych działań i przeprowadzonych rozmów, trzy propozycje dalszych działań:

1. **pomocy psychologicznej** (na podstawie zgłaszanych problemów w anonimowej diagnozie);
2. **dalszej aktywizacji młodzieży w przygotowaniu i prowadzeniu koncertów;**
3. **przeprowadzenie szkolenia przez studentkę – uczennicę Sekcji Jazzu**, dotyczącego radzenia sobie ze stresem w zawodzie artystyczne.

Z podziękowaniem całej Społeczności Szkoły za współpracę,

Zespół ds. Profilaktyki i Wychowania:

1. Kurowska Krystyna
2. Marcelina Gawron
3. Magdalena Marcinowicz-Tomanek

Koncepcja funkcjonowania i rozwoju Państwowej Szkoły Muzycznej I i II st. im. Mieczysława Karłowicza w Katowicach na lata 2022-27 autorstwa Dyrektora Szkoły Doroty Zawieruchy – fragment dotyczący działań wychowawczych i opiekuńczych

(3) DZIAŁANIA WYCHOWAWCZE I OPIEKUŃCZE

1. **Sytuacja obecna.** Specyfiką „Karłowicza” jest fakt, że jako szkoła artystyczna prowadząca wyłącznie kształcenie zawodowe (bez kształcenia ogólnego) nie ma zatrudnionego psychologa czy pedagoga, a nawet nie ma wychowawców klas. W konsekwencji obszar pomocy psychologiczno-pedagogicznej jest niekompletny i spoczywa wyłącznie na nauczycielach gry na instrumencie czy śpiewu, a nie na odpowiednio przygotowanych specjalistach. Dodatkowym obciążeniem dla Uczniów jest fakt, że „Karłowicz” jest szkołą popołudniową, ich drugim wyborem (oprócz szkoły ogólnokształcącej). Kumulacja zajęć edukacyjnych, ćwiczeń, prób a także występów konkursowych czy artystycznych jest sporym obciążeniem – zarówno fizycznym, jak i psychicznym dla młodych ludzi. Należy pamiętać, że młodzi artyści są osobami wrażliwymi i bardzo emocjonalnymi, intensywniej wyłapują bodźce zewnętrzne i wewnętrzne. Charakteryzuje ich niezwykła empatia, co często jest powodem silnego stresu i przytłoczenia. Z pewnością jest im ciężko odnaleźć się we współczesnym świecie po pandemii, w kryzysie wojny, pełnym informacji i technologii. Wymagają profesjonalnego wsparcia psychologiczno-pedagogicznego.
2. **Wychowanie i profilaktyka.** Szkoła działa zgodnie zatwierdzonym Programem wychowawczo-profilaktycznym, który uwzględnia priorytety wychowawczo-profilaktyczne CEA na dany rok szkolny. Co roku, wspólnie z **Zespołem ds. Profilaktyki i Wychowania**, przeprowadzamy **DIAGNOZĘ AKTUALNYCH POTRZEB I ZAGROŻEŃ SZKOŁY**. Oceniamy występujące w środowisku szkolnym **potrzeby rozwojowe uczniów**, w tym określamy **czynniki chroniące** oraz **czynniki ryzyka**, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych. Realizatorami Programu wychowawczo-profilaktycznego są nauczyciele, gdyż to oni mają największy i najbliższy kontakt z uczniami. Ze względu na brak w szkole psychologa czy pedagoga nauczyciele są wykorzystywani nie tylko do realizacji celów dydaktyki artystycznej, ale również wychowawczych i profilaktycznych. Planuję powierzenie obowiązków w zakresie wychowania i profilaktyki pracownikowi niepedagogicznemu, który będzie również magistrem psychologii.
3. **System kompleksowego wsparcia.** Mając na uwadze sytuację obecną, opisaną powyżej w pkt. (3).1, na początku tego roku opracowaliśmy systemu kompleksowego wsparcia członków społeczności szkolnej. System będzie wdrażany przez najbliższe 3-4 lata i będzie opierał się na 3-stopniowej opiece, gdzie:
1 poziom opieki tzw. szkolny, ma na celu wspomaganie uczniów, rodziców, nauczycieli w obszarach dydaktyki, opieki i wychowania na terenie szkoły. **Pierwszym zadaniem (1)** jest wsparcie dzieci i młodzieży w rozwoju, a rodziców w wychowaniu. Wykorzystuje Program wychowawczo-profilaktyczny, za którego realizację odpowiada **Zespół ds. Profilaktyki i Wychowania**.
Drugim zadaniem (2) jest zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykowanym w szkole oraz określone postępowanie w sytuacjach zagrożeń. Opiera się na *Procedurach postępowania w sytuacjach zagrożeń wg CEA* oraz na *Procedurach zapobiegania wg MEN („Bezpieczna Szkoła”)*. Za ich realizację odpowiada **Koordynator ds. bezpieczeństwa Uczniów**. **Trzecim zadaniem (3)** jest działanie na rzecz

społeczności uczniowskiej i obrona ich praw. Bazuje na **Planie pracy Samorządu Uczniowskiego**. Za jego realizację odpowiada **Opiekun Samorządu Uczniowskiego**. **Czwartym zadaniem (4)** jest bezpośrednie wsparcie psychologiczno-pedagogiczne na terenie szkoły. Korzystamy z **Rekomendacji CEA**. Za realizację odpowiadają **nauczyciele**, których wkrótce będzie wspierał **psychoedukator**. W ramach tego zadania prowadzimy **anonimowe badania szkolne i analizy** (m.in. diagnozę stanu emocjonalnego uczniów czy analizę potrzeb w zakresie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego). Przymierzamy się do wydania **elektronicznego Biuletynu psychologicznego** oraz **realizacji spotkań edukacyjnych** (tzw. Power Speech'ów) z uczniami, rodzicami i nauczycielami.

2 poziom opieki tzw. specjalistyczny, ma na celu dostarczenie **specjalistycznego poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego** dla uzdolnionych kierunkowo uczniów PSM I i II st. poprzez współpracujące poradnie: (1) **Specjalistyczną Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną Centrum Edukacji Artystycznej w Częstochowie** oraz (2) **publiczną Specjalistyczną Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Katowicach** (do której należymy w ramach rejonizacji).

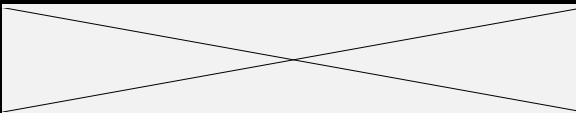
3 poziom opieki tzw. dedykowany, ma na celu uruchomienie na terenie „Karłowicza” punktu poradnictwa psychologicznego, który będzie dedykowany dla uczniów, ich rodziców oraz nauczycieli. W ramach specjalistycznej pomocy punkt będzie świadczył usługi wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, wsparcia terapeutycznego, doradztwa zawodowego, a także będzie nadzorował **realizację programu psychoedukacyjnego Empowering** (pol. wzmacnianie). Planowane uruchomienie punktu: wrzesień 2022 r.

4. **Empowering – autorski program psychoedukacyjny** oparty na umacniających (empowering) **treningach psychologiczno-profilaktycznych z elementami mindfulness** dla uczniów, rodziców i nauczycieli, których celem jest
- **promowanie świadomości i postawy proaktywnej,**
 - **dostarczanie narzędzi do obchodzenia się i radzenia sobie z problemami** m.in. zaburzeń odżywiania się (otyłość, anoreksja, ortoreksja, bulimia), przemocy rówieśniczej, depresji, uzależnień, etc. Program będzie także zajmował się
 - **problemami w zakresie kształcenia artystycznego:**
1. Strategie radzenia sobie z treścią.
 2. Techniki ćwiczenia na instrumencie.
 3. Rozpoznawanie czynników demotywujących rozwój artystyczny.
 4. Wzmacnianie zasobów osobowościowych ucznia i podnoszenie jego samooceny.
 5. Jak motywować uczniów do nauki gry na instrumencie / śpiewu?
 6. Relacje interpersonalne Uczeń – Nauczyciel przedmiotu artystycznego.

Niewątpliwą atrakcją Programu będą **debaty oksfordzkie** z uczniami i ich rodzicami.

Autor: Dorota Zawierucha – dyrektor szkoły

System kompleksowego wsparcia psychologicznego członków społeczności szkolnej

Poziom wsparcia	Cel	Zadania	Narzędzie (-a)	Odpowiedzialny
Poziom 1 szkolny	wspomaganie U, R, N w obszarach dydaktyki, opieki i wychowania na terenie szkoły	1. wsparcie Dz. i Mł. w rozwoju, a Ro. w wychowaniu.	1. Program wychowawczo-profilaktyczny	Zespół ds. Profilaktyki i Wychowania
		2. zapobieganie zachowaniom problemowym i zachowaniom ryzykownym w szkole oraz określone postępowanie w sytuacjach zagrożeń.	2. Procedury postępowania w sytuacji zagrożeń wg CEA 3. Procedury zapobiegania wg MEN („Bezpieczna Szkoła”)	Koordynator ds. bezpieczeństwa Uczniów
		3. działalnie na rzecz społeczności uczniowskiej i obrona ich praw.	4. Plan pracy Samorządu Uczniowskiego	Opiekun Samorządu Uczniowskiego
		4. bezpośrednie wsparcie psychologiczno-pedagogiczne na terenie szkoły.	5. Rekomendacje CEA 6. „Szkolny System Wsparcia Zdrowia Psychicznego – Myślę pozytywnie”- spotkania edukacyjno-motywuujące	Nauczyciele, Psychoedukator
			7. Badania szkolne i analizy (diagnoza stanu emocjonalnego U; analiza potrzeb w zakresie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego)	
			8. Elektroniczny Biuletyn psychologiczny (*.pdf)	
Poziom 2 specjalistyczny	specjalistyczne poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne dla U i R		Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Centrum Edukacji Artystycznej w Częstochowie / Bielsku Białej / Wrocławiu.	
			Publiczna Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Katowicach.	
Poziom 3 dedykowany	uruchomienie na terenie „Karłowicza” specjalistycznego i kompleksowego PUNKTU poradnictwa psychologicznego, dedykowanego dla uzdolnionych kierunkowo U oraz dla ich R i N.	Nadzorowanie realizacji programu psychoedukacyjnego emPOWERing (pol. wzmacnianie). CELE: 1.promowanie świadomości i postawy proaktywnej, 2.dostarczanie narzędzi do obchodzenia się i radzenia sobie z problemami m.in. zaburzeń odżywiania się (otyłość, anoreksja, ortoreksja, bulimia), przemocy rówieśniczej, depresji, uzależnień, etc. 3.problemy w zakresie kształcenia artystycznego.	9. Umacniające (empowering) treningi psychologiczno-profilaktyczne z elementami mindfulness (Power Speech)	Psycholog szkolny
		1.Realizacja dostosowania wymagań w „Karłowiczu”. 2.Organizacja wsparcia psychologiczno-pedagogicznego. W ramach specjalistycznej pomocy – świadczenie usług wsparcia 1) psychologiczno-pedagogicznego, 2) terapeutycznego, 3) doradztwa zawodowego.	10. Indywidualna Teczka Ucznia (ITU) 11. Arkusz Wielospecjalistycznej Oceny Funkcjonowania Ucznia (WOFU) 12. Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny (IPET) 13. Testy diagnostyczne i narzędzia obserwacyjne	

2. Priorytety wychowawczo-profilaktyczne CEA i kierunki realizacji polityki oświatowej MEiN na br. szkolny 2022/2023

Rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne CEA w roku ubiegłym 2021/2022:

1. Profilaktyka ochrony zdrowia psychicznego uczniów szkół artystycznych.

Systemowe wsparcie zdrowia psychicznego uzdolnionych kierunkowo uczniów szkół muzycznych, plastycznych, baletowych i wychowanków burs szkolnictwa artystycznego wpisuje się w zalecenia Ministerstwa Edukacji i Nauki dotyczące konieczności udzielania wsparcia psychologiczno-pedagogicznego dzieciom i młodzieży. Dzięki realizacji badań w szkolnictwie artystycznym w ubiegłym roku szkolnym, dotyczących psychofizycznej kondycji uczniów, uzyskano wskaźniki świadczące o tym, iż uczniów szkół artystycznych cechuje szeroko rozumiany wysoki poziom wrażliwości. Przy czym nie są obce naszym uczniom problemy natury emocjonalno-społecznej, w tym związane z sytuacją pandemii. Obliguje to pedagogów, wychowawców i specjalistów szkolnych do podejmowania adekwatnych i celowanych działań wychowawczo-profilaktycznych, skupionych na szczególnym wzmacnianiu czynników ochronnych, wspierających prawidłowy rozwój i zdrowie psychiczne, jak np. radość i sens zaangażowania w aktywność artystyczną, adekwatna samoocena, silne przyjaźnie i więzi rodzinne, aktywność prospołeczna. Efektem takich działań będzie poprawa jakości życia i osiągnięć artystycznych uczniów, poprzez wzmocnienie takich dyspozycji psychicznych, jak: poczucie bezpieczeństwa, zdolność adaptacji, umiejętność radzenia sobie ze stresorami – w tym szczególnie z treścią, formowanie trwałych relacji, samoświadomość, poczucie własnej wartości, umiejętności społeczne, autonomia, troska o innych i odpowiedzialność. Holistyczne podejście do promocji zdrowia psychicznego uczniów angażuje całą społeczność szkolną. Światowa Organizacja Zdrowia definiuje „szkołę promującą zdrowie” jako taką, w której wszyscy członkowie jej społeczności pracują, by zapewnić uczniom dobrostan psychofizyczny i chronić ich przed zagrożeniami. W związku z powyższym CEA rekomenduje realizację w szkołach artystycznych działań opisanych w propagowanej przez MEN publikacji „[Szkolny System Wsparcia Zdrowia Psychicznego – Myślę pozytywnie](#)”, w której modelowe Programy Promocji i Profilaktyki opracowane są dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

2. Podejmowanie, wśród uczniów oraz ich rodziców działań sprzyjających poszerzaniu wiedzy o specyfice szkoły artystycznej.

Szkolnictwo artystyczne w Polsce wyróżnia się zróżnicowaną i zindywidualizowaną specyfiką ze względu na odrębne typy szkół artystycznych w Polsce, wśród których wyróżniamy szkoły muzyczne, plastyczne, baletowe oraz szkołę cyrkową. Specyfika każdego z tych typów jest unikatowa, a najlepszą wiedzę o wymaganiach szkoły posiadają pracujący w danej szkole nauczyciele przedmiotów artystycznych oraz specjaliści szkolni - jeśli są w szkole zatrudnieni. To właśnie do specjalistów szkolnych oraz do nauczycieli przedmiotów zawodowych uczniowie najczęściej zgłaszają swoje przemyślenia i nadzieje związane z chęcią kontynuacji lub wątpliwości wynikające z ewentualnego zaniechania dalszego kształcenia artystycznego. W powszechnej opinii o szkołach artystycznych narosło wiele mitów, które warto obalać, np. że szkoła artystyczna zabiera dzieciństwo lub że szkoła artystyczna zamyka możliwości rozwoju w innych dziedzinach edukacji. Często zdarza się, że rodzice także nie są w stanie wesprzeć swojego dziecka w podjęciu decyzji związanej z dalszym kształceniem artystycznym, ponieważ sami nie mają wystarczającej wiedzy o wszystkich przywilejach, wymaganiach, ale i przeciżeniach związanych z kształceniem artystycznym. Dlatego Centrum Edukacji Artystycznej rekomenduje podejmowanie inicjatyw, zarówno dla uczniów jak i dla rodziców, prowadzonych przez nauczycieli przedmiotów zawodowych, specjalistów szkolnych lub zaproszonych gości, którzy poruszać będą problematykę radzenia sobie z wymaganiami, przeciżeniami wynikającymi z kształcenia w danym typie szkoły artystycznej, ale też uwrażliwiać będą na unikatowe korzyści artystyczne i pozaartystyczne wynikające z doświadczania sztuki w procesie uczenia się jej od najmłodszych lat życia.

3. Przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów szkół artystycznych i wychowanków burs szkolnictwa artystycznego oraz przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej i domowej (uruchamianie procedur „Niebieska Karta”).

Podejmowanie stałych działań w zakresie profilaktyki zagrożeń należy do obowiązków każdej szkoły artystycznej, zarówno z pionem ogólnokształcącym, jak i realizującej kształcenie wyłącznie artystyczne. Poziom zagrożenia w zakresie uzależnienia od poszczególnych używek można określić tylko w wyniku wykonania celowanej diagnozy, która powinna być obligatoryjnie zrealizowana w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia roku szkolnego wśród uczniów z wybranych poziomów edukacyjnych. W oparciu o otrzymane wyniki diagnozy planuje się harmonogram adekwatnych działań dedykowanych najbardziej palącym problemom, jakie pojawiły się w konkretnych klasach, sekcjach czy specjalizacjach. Harmonogram ten jest główną częścią programu wychowawczo-profilaktycznego. W zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie tworzy się wykaz uruchamianych w szkole procedur Niebieska Karta oraz realizuje inne działania z zakresu przeciwdziałania przemocy rówieśniczej i domowej.

[źródło: <https://www.gov.pl/web/cea/priorytety-wychowawczo-profilaktyczne-cea>]

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku ubiegłym 2021/2022

1. **Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny**, m.in. przez właściwą organizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie oraz **realizację zadań programu wychowawczo-profilaktycznego**.
2. Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro. Kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie.
3. Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu edukacji klasycznej, wprowadzenia w dziedzictwo cywilizacyjne Europy, edukacji patriotycznej, nauczania historii oraz poznawania polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych. Szersze i przemyślane wykorzystanie w tym względzie m.in. wycieczek edukacyjnych.*
4. Podnoszenie jakości edukacji poprzez działania uwzględniające **zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne** wszystkich uczniów, **zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego**, szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19 w celu zapewnienia dodatkowej opieki i pomocy, wzmacniającej pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa. Roztropne korzystanie w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne.
5. **Wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności** – rozwój umiejętności zawodowych w edukacji formalnej i pozaformalnej, w tym uczeniu się dorosłych.
6. Wzmocnienie edukacji ekologicznej w szkołach. Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.*
7. Rozwijanie umiejętności podstawowych i przekrojowych uczniów, w szczególności z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.
8. Doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.

[źródło: <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/podstawowe-kierunki-realizacji-polityki-oswiatowej-panstwa-w-roku-szkolnym-20212022>]

* Nie dotyczy bezpośrednio szkolnictwa artystycznego

Rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne CEA na nowy rok szkolny 2022/2023:

1. Opieka psychologiczno-pedagogiczna przed i podczas występów artystycznych uczniów

Każda ekspozycja społeczna związana z prezentacją sztuki muzycznej, baletowej czy plastycznej wiąże się z jednej strony z okazją do **zaprezentowania umiejętności artystycznych uczniów**, z drugiej zaś strony towarzyszy im **wysoki stopień stresu i tremy**, odczuwanych zarówno przez dzieci i młodzież, jak i przez nauczycieli i rodziców. Szczególny stopień nasilenia tremy wykonawczej odczuwany jest przez muzyków i tancerzy, bowiem wykonują oni **sztukę temporalną**, tworzoną w czasie, w obecności widzów i słuchaczy, co daje świadomość ograniczonych możliwości bieżącej korekty wykonawczej. Ponadto taniec, jak i gra na instrumencie to wynik nie tylko efektywnego ćwiczenia, ale również, a może przede wszystkim, **odpowiedniego przygotowania w sferze osobistej** (nawyki, preferencje, emocjonalność, kondycja fizyczna), **zadaniowej** (repertuar, poziom przygotowania, doświadczenie sceniczne) i **sytuacyjnej** (ranga występu, sala, audytorium). W przypadku sztuki plastycznej istotnym jest odpowiednie przygotowanie ucznia do świadomej prezentacji swojego dzieła, w tym umiejętność radzenia sobie w zakresie komunikacji werbalnej i niewerbalnej. W związku z powyższym rekomenduje się podejmowanie działań związanych z **psychofizycznym przygotowaniem** uczniów szkół artystycznych **do występu publicznego** poprzez:

- 1) **warsztaty i treningi psychologiczne**,
- 2) **obecność psychologa / pedagoga podczas występów w celu kreowania pozytywnej i mobilizującej atmosfery na backstagu**,
- 3) **udzielanie specjalistycznych konsultacji uczniom, rodzicom i nauczycielom**.

Efektem opieki psychologiczno-pedagogicznej będzie obniżony poziom stresu i tremy u uczniów, wzrost świadomości uczniów, nauczycieli i rodziców w zakresie radzenia sobie z treścią, wzrost zadowolenia uczniów i nauczycieli z efektów artystycznego wykonawstwa.

2. Przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, aspołecznych i przemocowych wśród uczniów szkół artystycznych i ich rodzin

Przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, zachowań aspołecznych i przemocowych wśród uczniów należy do obowiązków każdej szkoły artystycznej, zarówno z pionem ogólnokształcącym, jak i realizującej kształcenie wyłącznie artystyczne oraz każdej bursy szkolnictwa artystycznego. Działania te wpisują się merytorycznie w dwa ogólnopolskie programy wieloletnie – **Rządowy Program ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem Bezpieczniej im. W. Stasiaka na lata 2022-2024** prowadzony przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz **Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie** prowadzony przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej. Poziom zagrożeń winien być określany w każdej szkole i bursie poprzez diagnozę szkolną realizowaną obligatoryjnie w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia roku szkolnego wśród (odpowiednio): uczniów i wychowanków z wybranych poziomów edukacyjnych, pracowników pedagogicznych oraz niepedagogicznych szkolnictwa artystycznego.

3. Doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb

Zgodnie z kierunkami polityki oświatowej Ministra Edukacji i Nauki rekomenduje się szeroko rozumiane wsparcie uczniom pochodzącym ze środowisk migracyjnych, w szczególności z Ukrainy. Działaniami szczególnie oczekiwanymi w szkołach jest zapewnianie dzieciom i młodzieży wsparcia edukacyjnego w sferze językowej, poznawczej, edukacyjnej i wychowawczej, dostosowywanie materiałów edukacyjnych i metod nauczania do potrzeb uczniów. Wymaga to od nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących i artystycznych oraz psychologów i pedagogów szkolnych odpowiedniego przygotowania specjalistycznego z dziedziny psychologii, pedagogiki w celu stosowania adekwatnych metod nauczania i wychowania w swojej pracy.

[źródło: <https://www.gov.pl/web/cea/priorytety-wychowawczo-profilaktyczne-cea-2022-2023>]

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w nowym roku szkolnym 2022/2023:

1. **Wychowanie** zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.
2. **Wspomaganie wychowawczej roli rodziny** przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie. **Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.**
3. *Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, m.in. przez umożliwienie uczenia się języka łacińskiego już od szkoły podstawowej. **
4. Doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb oraz kompetencji nauczycieli nowych przedmiotów wprowadzonych do podstawy programowej.
5. *Wspomaganie kształcenia w szkołach ponadpodstawowych w związku z nową formułą egzaminu maturalnego od roku 2023. **
6. Doskonalenie systemu kształcenia zawodowego we współpracy z pracodawcami – wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030. *
7. Rozwijanie umiejętności metodycznych nauczycieli w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych. Wsparcie edukacji informatycznej i medialnej, w szczególności kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.
8. *Wsparcie nauczycieli i innych członków społeczności szkolnych w rozwijaniu umiejętności podstawowych i przekrojowych uczniów, w szczególności z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach programu „Laboratoria przyszłości”. **
9. Podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości wsparcia udzielanego dzieciom i uczniom w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych i integracyjnych.

[źródło: <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/podstawowe-kierunki-realizacji-polityki-oswiatowej-panstwa-w-roku-szkolnym-20222023>]

* Nie dotyczy bezpośrednio szkolnictwa artystycznego

3. Diagnoza aktualnych POTRZEB rozwojowych Uczniów i ZAGROŻEŃ szkoły

Czynniki ryzyka	Czynniki chroniące
Czynniki ryzyka to cechy osobowe, sytuacje, warunki i wydarzenia życiowe potencjalnie wpływające na pojawienie się problemów w obszarze zdrowia psychicznego, zwiększające prawdopodobieństwo ich wystąpienia. Czynniki ryzyka – indywidualne cechy i zachowania U, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań ryzykownych stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, zdrowia, bezpieczeństwa lub funkcjonowania społecznego.	Czynniki chroniące to cechy, sytuacje, warunki i wydarzenia życiowe, które zmniejszają prawdopodobieństwo wystąpienia problemów i zaburzeń. Stanowią one bufor redukujący wpływ czynników ryzyka, modyfikując ich potencjalny negatywny wpływ, a tym samym zwiększając odporność jednostki na trudne sytuacje życiowe tak, że może lepiej się z nimi zmagać. Czynniki chroniące – indywidualne cechy i zachowania U, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny U i zwiększa jego odporność na działanie czynników ryzyka.
1. INDYWIDUALNE czynniki ryzyka: ☐ niska samoocena; ☐ deficyty rozwojowe: nadpobudliwość, słaba odporność na frustrację, niedojrzałość emocjonalna i społeczna, słaba kontrola wewnętrzna; ☐ cechy charakteru takie jak: impulsywność, skłonność do zachowań ryzykownych, wysoki poziom lęku i niepokoju; ☐ podatność na wpływy; ☐ niski poziom oczekiwania sukcesu; ☐ duże zapotrzebowanie na stymulację; ☐ wcześnie występujące zachowania problemowe (zachowania opozycyjne, buntownicze, agresywne); ☐ wczesne rozpoczynanie eksperymentowania z substancjami psychoaktywnymi (inicjacja przed 12 rokiem życia); ☐ pozytywne oczekiwania dotyczące skutków picia alkoholu i używania innych substancji; ☐ inne	1. Czynniki chroniące INDYWIDUALNE: ☐ wysoka inteligencja, zdolność uczenia się, ciekawość poznawcza ☐ posiadanie planów i celów życiowych, aspiracje edukacyjne ☐ zrównoważony temperament, towarzyskość, dobre zdolności adaptacyjne ☐ sprawne mechanizmy samokontroli (radzenie sobie z negatywnymi emocjami, kontrola impulsów) ☐ poczucie własnej wartości, wiara we własne możliwości ☐ optymizm i pogoda ducha ☐ umiejętności społeczne (porozumiewanie się z innymi w sytuacjach konfliktowych, rozwiązywanie problemów, asertywność, poczucie własnej skuteczności) ☐ inne
2. RODZINNE czynniki ryzyka: ☐ niekorzystne czynniki prenatalne (palenia papierosów lub picie alkoholu przez matkę w czasie ciąży); ☐ brak więzi z rodzicami, wrogość wobec dziecka; ☐ konflikty rodzinne z udziałem dziecka;	2. Czynniki chroniące rodzinne: ☐ silna więź z rodzicami ☐ zaangażowanie rodziców w życie dziecka ☐ wsparcie ze strony rodziców, zaspokajanie potrzeb dziecka (emocjonalnych, poznawczych, społecznych i materialnych)

Czynniki ryzyka	Czynniki chroniące
☐ nieprawidłowa realizacja ról rodzicielskich (słaby nadzór nad dzieckiem, małe zaangażowanie rodziców w aktywność dziecka, surowa dyscyplina w domu lub brak dyscypliny; niekonsekwencja wychowawcza); ☐ przyzwalające postawy rodziców wobec różnych zachowań problemowych dzieci; ☐ antyspołeczne wzorce ról w dzieciństwie, negatywne wzory starszego rodzeństwa (picie, palenie, używanie narkotyków); ☐ przestępczość, nadużywanie środków psychoaktywnych przez rodziców, choroby psychiczne rodziców; ☐ inne ...	☐ zasady rodzinne, jasne oczekiwania rodziców ☐ inne ...
3. Czynniki ryzyka związane ze szkołą: ☐ zły klimat społeczny szkoły, niski poziom nauczania, brak wsparcia nauczycieli; ☐ wczesne niepowodzenia w nauce; ☐ negatywny stosunek do szkoły i obowiązków szkolnych; ☐ problemy z zachowaniem w szkole; ☐ inne ...	3. Czynniki chroniące związane ze szkołą: ☐ poczucie przynależności do szkoły ☐ pozytywny klimat szkoły i wsparcie nauczycieli ☐ wymaganie od U odpowiedzialności i udzielania sobie wzajemnej pomocy ☐ wzmocnienia pozytywne, okazje do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych osiągnięć; ☐ inne ...
4. Czynniki ryzyka związane z rówieśnikami: ☐ przynależność do niekonstruktywnej grupy rówieśniczej (rówieśnicy z problemami w zachowaniu, nie respektujący norm społecznych, używający substancji psychoaktywnych); ☐ obserwowanie u rówieśników aprobaty dla używania substancji psychoaktywnych; ☐ odrzucenie przez rówieśników; ☐ inne ...	4. Czynniki chroniące rówieśnicze: ☐ przynależność do pozytywnej grupy rówieśniczej (rówieśnicy akceptujący normy, z aspiracjami edukacyjnymi, prospołeczni) ☐ inne ...
5. Czynniki ryzyka środowiskowe: ☐ duża dostępność substancji psychoaktywnych; ☐ nasilenie przemocy w środowisku lokalnym; ☐ bieda, niski status społeczno-ekonomiczny; ☐ wysoka przestępczość, nieprzestrzeganie prawa; ☐ inne ...	5. Czynniki chroniące środowiskowe: ☐ zaangażowanie w konstruktywną działalność (dostęp do klubów młodzieżowych, klubów sportowych, wspólnot religijnych, wolontariat) ☐ przyjazne i bezpieczne sąsiedztwo (dostęp do ośrodków rekreacji, klubów, poradni, ośrodków interwencji kryzysowej) ☐ obecność wspierających, mądrych dorosłych (mentorów, wychowawców, trenerów, księży itp.)

Czynniki ryzyka	Czynniki chroniące
	• [] inne ...
<i>Mechanizmy działania czynników ryzyka</i> Na podstawie czynników ryzyka możemy przewidywać wystąpienie niepożądanych zjawisk, np. zachowań problemowych czy zaburzeń zdrowia psychicznego u młodzieży, czynniki te nie mogą być jednak utożsamiane z przyczynami tych zaburzeń. (...).	<i>Mechanizmy działania czynników chroniących</i> Czynniki chroniące nie są prostym przeciwieństwem czynników ryzyka. Ich ochronny wpływ polega na tym, że działają one kompensacyjnie lub moderująco na różnorakie czynniki ryzyka odpowiedzialne za rozwój zachowań ryzykownych. Wpływ poszczególnych czynników chroniących nie jest równie silny we wszystkich fazach rozwojowych. Niektóre czynniki silnie chroniące w okresie dzieciństwa tracą swą siłę oddziaływania w okresie dojrzewania lub wczesnej dorosłości. Bezpieczna więź z matką jest istotnym czynnikiem chroniącym w przypadku małego dziecka, ponieważ daje dziecku poczucie bezpieczeństwa i stanowi fundament prawidłowego rozwoju emocjonalnego, ale już w przypadku starszych dzieci ochronne znaczenie ma raczej ten rodzaj relacji z matką lub ojcem, w której rodzic wspiera dziecko emocjonalnie, angażuje się w jego życie szkolne, monitoruje jego zachowanie itp.

4. Wynikające z dokonanej diagnozy cele ogólne i szczegółowe planu wychowawczo-profilaktycznego na br. szkolny 2022/2023

Cel nadrzędny
roku 2022/2023:

wsparcie psychologiczno-pedagogiczne

6. Plan ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego do wykonania na koniec roku szkolnego 2022/2023

1. Ocena Rady Pedagogicznej.
2. Ocena Dyrektora Szkoły w ramach Nadzoru Pedagogicznego.